

ПРОБЛЕМА СЕК'ЮРИТИЗАЦІЇ МІГРАЦІЇ**Червінська Л. М.**

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна, Київ

Сучасні міграційні процеси є наслідком політичної модернізації, глобалізації, та несуть у собі політичне навантаження, пов'язане із тиском на існуючі політичні інститути, з трансформацією основних маркерів політичного життя, із загрозою політичній стабільності та національній безпеці.

Міграція складний соціальний процес, який впливає на різні сфери життя суспільства, і цей вплив часто сприймається як загроза, як привнесення чогось «чужого», яке здійснює руйнівний вплив. Саме в такому ключі з 1990-х р. розроблялася концепція сек'юритизації міграції. Звичайно, міграційні процеси впливають на внутрішні процеси країни прийому, але чи завжди їх потрібно сприймати як загрози? Адже досить часто цей процес є спекуляцією зі сторони політичних сил, які використовують це в боротьбі за електорат. Але при цьому потрібно враховувати і ті негативні наслідки які може нести в собі нерегульована і нелегальна міграція. У всьому цьому і потрібно розібратися в межах статті.

Ключові слова: сек'юритизація міграції, концепція безпеки, нелегальна міграція, національна безпека, суспільна безпека.

Червинская Л. Н. Проблема секьюритизации миграции / Киевский национальный университет имени Тараса Шевченка, Украина, Киев.

Современные миграционные процессы являются одним из последствий политической модернизации, глобализации и несут в себе политическую нагрузку, связано это с давлением на существующие политические институты, с трансформацией основных маркеров политической жизни, с угрозой политической стабильности и национальной безопасности.

Миграция сложный социальный процесс, который оказывает влияние на различные сферы жизни общества, и это влияние часто воспринимается как угроза, как привнесение чего-то «чужого», которое осуществляет разрушающие

влияние. Именно в таком ключе с 1990-х г. разрабатывалась концепция секьюритизации миграции. Конечно, миграционные процессы оказывают влияние на внутренние процессы страны приема, но всегда ли их нужно воспринимать как угрозы? Ведь довольно часто этот процесс является спекуляциями со стороны политических сил, которые используют это в борьбе за электорат. Но при этом нужно учитывать и те негативные последствия которые может нести в себе нерегулируемая и нелегальная миграция. Во всем этом и нужно разобраться в пределах статьи.

Ключевые слова: секьюритизация миграции, концепция безопасности, незаконная иммиграция, национальная безопасность, общественная безопасность.

Chervinska L. M. Problem securitization of migration / Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine, Kyiv.

Modern migration processes are one of the consequences of political modernization, globalization, and carry a political meaning, it is connected with the pressure on the existing political institutions, with transformation of the main markers of political life, with the threat of political stability and national security.

Migration is a difficult social process which has influence on the different spheres of life of society, and this influence is often perceived as a threat, as the introduction of something "stranger" which performs destructive influence. Exactly in such key from 1990th conception of securitization of migration was developed. Of course, migration processes have an impact on the internal processes of the country of reception, but is it always necessary to perceive them as a threat? Indeed, quite often this process is speculation on the part of political forces that use it in the fight for the electorate. But it is necessary to take into account the negative consequences that can carry unregulated and illegal migration. In all this, and you need to understand the article.

Keywords: securitization of migration, the concept of security, illegal immigration, national security, public security.

Міграція не завжди входила в сферу питань національної безпеки і у коло дисциплін «досліджень безпеки». Д. Гюсманс в своїй статті про міграцію та інтеграцію в Європі одним із перших підмітив, що міграція як політичне явище починає розглядатися з точки зору безпеки [1, с.752].

Найбільш цікавим методологічним підходом у питанні сек'юритизації міграції є роботи вчених з Копенгагенського інституту дослідження миру (Copenhagen Peace Research Institute) О. Уевера і Б. Бюзана. Їх спільна робота 1998 року «Безпека – нові рамки аналізу» присвячена концепції «м'якої» безпеки, згідно з якою безпека стала розглядатися не тільки як сфера військових загроз національним інтересам держави. Серед «нових» загроз вченими виділяються міграція, забруднення навколишнього середовища, злочинність, незаконний обіг наркотиків і т.д. Саме О. Уевер і Б. Бюзан ввели поняття «сек'юритизації міграції».

Метою цієї статті є аналіз досліджень, що розглядають феномен сек'юритизації міграції. Завдання, які забезпечують досягнення мети, є наступними:

- дослідити навантаження поняття «сек'юритизація міграції»;
- проаналізувати основні загрози, які може нести міграція.
- дослідити використання проблем міграції політичними силами;

Відповідно до теорії сек'юритизації, будь-яке явище може стати аспектом безпеки, якщо воно починає сприйматися суспільством як загроза його існуванню, а також існуванню і благополуччю держави в цілому. Даний підхід зображає безпеку як дискурсивну та політичну потужність. А самі дослідники визначають сек'юритизацію як крайній варіант політизації [3].

Модель «секторної безпеки», яка з'явилася завдяки роботам представників Копенгагенського інституту дослідження миру розширила поняття безпеки, включивши в нього п'ять основних секторів [2,3]:

- військовий;
- інвайронментальний (стан оточуючого середовища);

- економічний (ресурси, фінансова стабільність, ринок);
- соціальний;
- політичний (стабільність державного устрою, уряду).

Військовий сектор найбільш інституціоналізований. У ньому держава продовжує залишатися найбільш важливим референтним об'єктом, а керівна еліта виступає як актор, що здійснює сек'юритизацію. Традиційне завдання військового сектору – захист територіальної єдності держави. Більшість підсистем в цьому секторі географічно пов'язані і таким чином складають комплекси безпеки. Деякі союзи, регіональні організації також володіють статусом в якості референтних об'єктів. Проте головний висновок такий – військовий сектор все ще залишається у владі регіональної динаміки безпеки, і для нього залишається дійсною логіка класичної теорії безпеки.

У інвайронментальному секторі в якості загроз розглядаються такі явища, як глобальне потепління, забруднення навколишнього середовища і руйнування озонового шару. При цьому довкілля є зручним об'єктом для процесу сек'юритизації, тому що якщо воно буде зруйноване, то всі інші питання втратять сенс. Системний рівень є домінуючим в цьому секторі: більшість кроків процесу сек'юритизації є результатом існування міжнародного екологічного співтовариства, яке проектує і сек'юритизує екологічні проблеми. У глобального потепління є міжнародні причини, але його ймовірні негативні ефекти не глобальні. І навпаки, місцеві чи регіональні проблеми, такі як захист вимираючих видів, сек'юритизовано в глобальних дебатах про біологічну варіативність.

В економічному секторі на референтних об'єктів і екзистенційні загрози складно вказати, це пов'язано зі специфічною природою цього сектору, так як конкуренція і стан ризику є нормальними для положення акторів у цій сфері. У даному секторі в якості референтних об'єктів можуть виступати такі концепти як «ліберальна економіка» або «свобода торгівлі». Спроби сек'юритизувати економічні питання є по суті частиною політико-ідеологічних стратегічних дебатів.

Іншими словами, економічна безпека фактично має відношення до «виживання» в інших секторах. Наприклад, страхи перед торгівлею наркотиками і зброєю масового ураження – соціополітичні та військові питання безпеки. Тільки побоювання, що світова економіка потрапить в кризу, є суворо економічним питанням.

У соцієтальному секторі в якості референтних об'єктів виступають, як правило, колективні ідентичності. Безпеку суспільства пов'язують з його здатністю відтворювати традиційні форми мови, культури, асоціації, а також релігійної та національної ідентичності. В області соцієтальної безпеки були виявлені деякі тенденції і фактори глобалізації, які можуть бути розглянуті в якості можливих загроз. Головними з них є міграція та зіткнення цивілізацій.

Центр політичного сектору безпеки конструюється навколо загроз державному суверенітету. Безпека, в першу чергу, відноситься до стабільності держави, її системи управління та ідеології. Однак ряд референтних об'єктів у цій області може бути розширений; як такі можуть бути представлені наднаціональні утворення (наприклад, Європейський Союз).

Розширення поняття безпеки все ж залишає об'єктом усіх загроз державу. П'ять секторів – це лише напрямки у якому державі може загрожувати небезпека. Проте міграція – це джерело потенційних загроз не тільки державі, але й суспільству. Модель Б.Бюзана, для якої центральною ланкою національної безпеки була саме держава, просто не змогла включити усіх наслідків міграції для національної та міжнародної безпеки.

Але не зважаючи на це, міграція все ж вписується в модель «секторної безпеки», розробленої з однією відмінністю: поряд із державою, об'єктами на які спрямовано загрози ще є суспільство, економічна система, культурна ідентичність.

Міграція має бути включена під час розробки стратегії національної безпеки, але з іншого боку, питання безпеки повинні враховуватися під час розробки міграційної політики. Тобто даний підхід вказує на те, що безпека як

певний стан залежить від міграційних потоків, а питання державної політики та національної безпеки важливі при управлінні такими потоками.

Відповідно до вище сказаного, зв'язок між міграцією та безпекою в цілому можна розглядати з двох різних позицій: з перспектив дослідження в сфері безпеки і з точки зору міграційних досліджень, але в межах нашого дослідження видається цікавим поєднання цих двох позицій, для розуміння процесу «сек'юритизації міграції» як одного з домінуючих імперативів при управлінні міграційними процесами та прийнятті політичних рішень у сфері міграційної політики.

Міграція і безпека – величини, принципово відмінні одна від одної. Міграція має видиме втілення у людях, залучених до процесу просторових переміщень, – безпека має, швидше, символічний, ніж конкретний наочний вираз, тобто більшою мірою ототожнюється зі структурами й інститутами.

Міграція може бути виміряна у кількісному відношенні, хоча існують певні труднощі у даному відношенні. Феномен міграції настільки складний, що досить часто не піддається точному вимірюванню. Статистика з питань міграції часто неповна, або не завжди доступна. Цифри отримані різними статистичними центрами, досить часто відрізняються. Похибка в показниках може вимірюватися тисячами, а інколи й сотнями тисяч людей. Проте незважаючи на попередні зауваження міграція піддається кількісному підрахунку, у той час як кількісно описати безпеку набагато проблематичніше.

Міграція у своєму існуванні не залежить від якісної оцінки або залежить від неї лише тією мірою, якою оцінка впливає на заборону або заохочення міграції, – безпека, навпаки, невід'ємно прив'язана до якісної оцінки і без неї нібито зовсім не існує (хоча насправді може існувати як неусвідомлюваний стан). Однак міграція є реальним або потенційним викликом безпеці. Вона так чи інакше впливає на безпеку як стан, і або узгоджується, або не узгоджується з безпекою як метою.

Поняття безпеки має конкретно-історичний зміст. Він залежить від соціокультурного контексту, соціальних цінностей, політичного режиму,

домінуючих суспільних дискурсів тощо. Міграція, а точніше різні її параметри, можуть розглядатися в позитивному, нейтральному чи негативному ключах. «Проте негативний історичний досвід стосовно міграції не означає, що це явище справді небажане. Принаймні не тільки військові конфлікти та природні катаклізми причиняють міграцію населення і не тільки вимушеним буває її характер. За нормальних обставин до зміни місця проживання людей спонукає бажання поліпшити власні умови життя та праці, знайти кращі життєві перспективи. Свобода пересування є одним з найважливіших прав людини. Недовіру до міграції як такої у громадській думці, висловлюваннях деяких політиків можна пояснити передусім тим, що ми лише вчимося жити у відкритому суспільстві» [4]. Друге зауваження стосується поняття «міграція». Як і будь-який інший суспільний процес, вона належить до складних, сповнених суперечностей явищ, що зумовлює неможливість їхньої однозначної оцінки. Так, позитивний або негативний результат міграції часто залежить від масштабу та часового періоду обраних для оцінки.

Попередні твердження доводять складність дослідження міграції в межах концепції безпеки, але з іншої сторони це лише вказує на важливість проблем міграції, розглянутих в дискурсі сек'юритизації. Ось як, на це вказує дослідник О.Уевер «безпеку слід характеризувати як заперечення, як відмову мати справу з проблемами нормальної політики» [3, с.28].

Після закінчення холодної війни розширення концепції безпеки відбувалося в чотирьох напрямках: зверху-вниз – з рівня держави на рівень груп та індивідів; знизу-вгору – з рівня держави на рівень транснаціональних і наднаціональних систем; горизонтально – від воєнної до інших форм безпеки, ззовні – коли відповідальність за збереження концепцій безпеки переходить від держав до міжнародних інститутів, наприклад Євросоюзу, неурядових організацій, громадської думки і ЗМІ. У 1990-ті роки дослідник О. Уевер визначив суспільну безпеку як «здатність суспільства зберігати свої основні характеристики в мінливих умовах і під впливом потенційних або реальних загроз» [3, с.29].

В межах концепції суспільної безпеки міграцію починають розглядати як загрозу суспільству, виходячи з того, що мігранти змінюють ідентичність країн прийому. А. Буонфіно вважає, що в основі «сек'юритизації міграції» лежить страх втратити свою ідентичність. Широко розповсюджена думка, що небезпека може виходити від індивідумів і організацій, які знаходяться на європейській території, та не інтегровані в європейське суспільство. Так, М. Вайнер став розглядати міграцію в межах парадигми безпеки одним із перших. Ще 1993 році він стверджував, що «порівняно мало уваги систематичного характеру було приділено вивченню того, яким чином міжнародне переміщення народонаселення створює конфлікти всередині держави і між ними... вивчення цього необхідне для розуміння того, чому держава та її громадяни часто відчують антипатію по відношенню до міжнародної міграції навіть при тому, що вона приносить економічну вигоду» [5].

Слід все ж таки відмітити, що відношення між міграцією та безпекою дуже складні і не обмежуються лише загрозою ідентичності. Діяльність мігрантів нерідко асоціюється з криміналом, наркотрафіком та організованою злочинністю. Хоча ряд дослідників, наприклад Т.Фаїст вважають такий зв'язок перебільшенням [6].

Мігранти часто сприймаються як економічна загроза, особливо в умовах високого рівня безробіття і зменшення економічного росту. Часто вважається, що мігранти є тягарем для системи соціального забезпечення країн прийому. Головна причина такого підходу – це переконання, що мігранти не є частиною «нас», саме тому вони не повинні повністю користуватися перевагами системи соціального забезпечення.

Мігранти вважаються політичною загрозою. Їх зв'язок з батьківщиною може впливати на двосторонні відносини між країною прийому і країною походження. Діаспора може здійснювати вплив на країну перебування при проведенні нею політики у відношенні сімей мігрантів. Але ще більше занепокоєння викликає намагання мігрантів затвердити свої позиції у владних структурах країни перебування. Як відмічає дослідник С.Земні «класична ідея про

те, що лише громадяни є частиною політичної спільноти, поступово розмивається» [7, с.237].

Оскільки суспільна безпека стосується саме суспільства, а не держави, загрози безпеці існують на всіх рівнях міжнародної системи і взаємодіють з уявленнями про безпеку в різних сферах. В сфері міграції соціальна безпека переплітається з політичною та економічною, при цьому нерідко вони приходять у зіткнення. Дж. Хусманс виявив три типи загроз суспільній безпеці зі сторони міграції: можливе порушення суспільного порядку, виклик культурній ідентичності і можлива дестабілізація ринку праці [8]. П. О'Нейл також розглядає міграцію як загрозу суспільній безпеці, підкреслюючи її різницю від загроз державній безпеці. Він стверджує, що суспільство – це соціальна, культурна та психологічна структура, що відрізняється від політичного та юридичного будівництва держави [9].

Терористична атака на США 11 вересня 2001 року, 2004 року в Мадриді і 2005 року в Лондоні викликала в розвинених країнах кардинальну переоцінку ризиків, пов'язаних з міграцією. Досить цікавими у даному відношенні були дані спеціального дослідження Євробарометра, проведеного в 2006 році, у Великобританії проблеми і загрози, що несе міграція були винесені на перший план. Однак не тероризм, а міграція була визначена учасниками опитування як головна соціальна проблема. Серед пріоритетних політичних дій британці назвали боротьбу з тероризмом (46% опитаних) та з нелегальною міграцією (34%) [10, с.113]. Таким чином, міграція і тероризм були визначені головними проблемами в сприйнятті британців. Ця асоціація тероризму з міграцією привела до кваліфікації міграції як можливої загрози національній безпеці. Це стало приводом для прихильників посилення урядової політики перевести міграцію в проблему, яка створює екзистенціальну загрозу для суспільств країн прийому. Серед науковців же існує думка про те, що сек'юритизація міграції та прийняття міграційної політики, з протидії тероризму, не є виправданими. Ці заходи можуть привести до негативних наслідків, а дискримінація мігрантів в ході проведення

контртерористичних перевірок не сприяє їх співпраці з владними структурами, лише породжує недовіру і посилює радикалізацію.

Розширення масштабів сек'юритизації міграції, що сталися слідом за спалахом тероризму, не можуть бути пояснені лише самим тероризмом. Існування побоювань, що існують в країнах прийому і широко поширених антиміграційних настроїв, зазвичай пояснюють через занепокоєння з приводу загроз економічній і внутрішній безпеці, проте насправді викликані менш очевидними і сильнішими страхами. Для багатьох людей головним фактором є культурна та етнічна відмінності новоприбулих, що часто має відображення в їх фізичних чи поведінкових характеристиках і створюється уявлення про наявність загрози національній ідентичності.

Мігранти складають групу, яка відрізняється від корінного населення, і, особливо в разі своєї великої кількості, становлять загрозу для національної ідентичності країни, що приймає. Ідентичність є фундаментальним фактором у питаннях сучасної політики і безпеки. Однорідне населення поділяє спільну ідентичність, яка може ґрунтуватися на етнічній приналежності, культурі, ідеології чи цивільному почутті приналежності. Це не тільки питання соціальної єдності і комфортного співіснування. Ідентичність скріплює суспільство, на її основі формулюються національні інтереси і, отже, політика країни. Держави з різнорідним населенням можуть мати труднощі з виробленням курсу, в них можуть легко розгоратися внутрішні конфлікти.

«Сек'юритизація» міграції посилюється політичним та ідеологічним дискурсом у країнах прийому щодо незаконних або нелегальних мігрантів. Незаконна або нелегальна міграція почала застосовуватися як певний регулюючий міграційний механізм в останні сорок років. Більшість дослідників вважають, що поняття "незаконна міграція" має винятково правовий характер. Ф.Дювель називає незаконну міграцію "юридичною, політичною і соціальною конструкцією XX століття" [11, с.86]. А. Кісінгер вважає, що «в основному нелегальна міграція сприймається як найбільш небезпечна складова міграційних потоків, так вона має неконтрольований характер» [12].

Координатор Московської дослідницької програми МОМ з міграції Г. Вітковська зазначає, що незаконна міграція частково відображає ставлення держави і суспільства до міграції взагалі [13, с.111].

Незаконну міграцію називають і трактують по-різному. Так, глосарій міграційних термінів, підготовлений МОМ [14], наводить декілька альтернативних термінів, які описують це явище: «недокументована міграція» (undocumented migration), «незаконна/нелегальна міграція» (illegal migration), «нерегулярна міграція» (irregular migration), «прихована міграція» (clandestine migration). Хоча вони подаються як взаємозамінні, у самому тлумаченні цих термінів є істотні розбіжності. Український дослідник Б. Юськів здійснивши порівняння усіх цих термінів, зробив певні висновки: ««нерегульована міграція» застосовується у випадку, коли мова йде про переміщення, які відбуваються поза регулюючими нормами країн походження, транзиту і призначення. З погляду країни призначення — це незаконний в'їзд, перебування або робота в цій країні, коли мігрант не має дозволів або документів, які вимагає міграційне законодавство. З погляду країни походження, незаконними, наприклад, є випадки, коли людина перетинає міжнародний кордон без дійсного паспорта чи проїзного документа або не дотримується адміністративних вимог щодо виїзду з країни. Вживання терміна «незаконна міграція», як правило, обмежується випадками, якщо мова йде про незаконне ввезення мігрантів і торгівлю людьми. Поняття «недокументована міграція» характеризує процеси в'їзду в країну або перебування в ній без відповідних документів. До числа недокументованих іноземців належать ті, хто: не має законних документів для в'їзду в країну, але кому вдається таємно в'їхати в країну; в'їжджає в країну з використанням підроблених документів; після в'їзду в країну з використанням законних документів залишився понад дозволений строк або якимось іншим чином порушує умови в'їзду і залишається в країні без дозволу» [15, с.164].

Незважаючи на наявність багатьох термінів, їхнє значення не розмаїття і різні погляди на проблему незаконної міграції, застосування таких термінів, наприклад, як нелегальний мігрант або незаконний в правовому, і в семантичному

розумінні важко поєднувати з правозахисної ідеологією. За суттю, вони суперечать Всесвітній декларації прав людини, яка у статті 6 чітко визначає, що кожна людина має право на захист закону, а в статті 7 говорить про рівність всіх людей перед законом. Перший термін має не настільки однозначно негативне значення, аніж другий, але в суспільній свідомості обидва вони опиняються міцно пов'язаними із порушенням закону, а значить злочинністю, і жодною мірою не можуть асоціюватися з визнанням і повагою мігрантів.

І хоча й існує певна прагматична доцільність присутності нелегальних мігрантів на ринку праці – коли статус відкриває можливість їх надексплуатації – перш за все є викликом правовим та ідеологічним нормам розвинених демократичних країн, оскільки ці особи позбавлені будь-якого юридичного та соціального захисту. Тобто безпека самих мігрантів не менше важлива, ніж загрози безпеці країн, що приймають. І проблеми в галузі безпеки людини, що стосуються мігрантів, мають розглядатися в першу чергу. Вони включають бідність, позбавлення прав людини, гоніння і насильство. Відсутність безпеки людини найчастіше є причиною еміграції, проте мігранти часто продовжують страждати від відсутності безпеки під час міграції. У країнах же призначення мігрантів може очікувати необхідність погоджуватися на негуманні умови праці, а також маргіналізація, дискримінація або депортація.

Все це підводить нас до висновку про те, що будь-який аналіз щодо впливу міграції на безпеку залежить від оцінки і сприйняття цього явища, при розгляді якого ми можемо тільки виявити загальні тенденції.

При цьому важливо відмітити, що для політиків та урядових структур питання «сек'юритизації» міграції та контроль за нею став вигідним засобом залучення суспільної уваги і бюджетних коштів. Явна політизація та сек'юритизація міграційної теми призводить до того, що політичні кола використовують колективні страхи, щодо загроз зі сторони міграції та маніпулюють даними питаннями для того, щоб отримати або зберегти владу. Партії та політики роблять міграцію центральним питанням політичних дискусій, розпалюючи ксенофобію, радикалізуючи політичну арену і роблячи проблеми

безпеки ще гострішими для всіх оточуючих. Участь таких партій і політиків в урядах і їхні заяви, спрямовані перш за все на зміцнення антиміграційних настроїв, призводять до «дефіциту» безпеки, а це в свою чергу визначає не тільки діяльність виконавчої влади, а й поведінку місцевого корінного населення, яке відноситься до мігрантів більш негативно.

Різні політичні сили по різному використовують у своїх програмах проблеми пов'язані з міграцією. Європейські соціалісти, як правило, виступають за подальшу лібералізацію міграційної політики, оскільки вважають трудових мігрантів своїм потенційним електоратом. Різною мірою на противагу їм виступають організації національного спрямування і консервативні партії, які в тому чи іншому роді формують націоналістичні політичні цінності.

У 90-ті роки ХХ століття по всій Європі виник цілий ряд політичних партій, котрі критикували міграційну політику своїх держав, яка, на їх думку, могла етнічно змінити вигляд Європи. Міграційна політика держав піддавалася різкій критиці у програмах Британської національної партії, Фламандського блоку «Флаамас», Національного фронту Валлонії, Національного альянсу Італії, Народної партії Данії, Народної партії Швейцарії, Норвезької партії прогресу, Демократичної партії Швеції. Електоратом такого роду партій є місцева європейська молодь з небагатих районів, яка в першу чергу схильна до безробіття, та на потенційні робочі місця яких приходять мігранти.

З усього вище сказано зрозуміло, що міжнародна міграція створює нові можливості і проблеми, а це у свою чергу доводить важливість вироблення механізмів управління міжнародною міграцією. Національні та міждержавні принципи міграційної політики повинні дотримуватися балансу між захистом прав мігрантів та біженців і захистом суспільств, що приймають їх.

Відповідно до усього вище сказаного, слід уникати трьох основних помилок, пов'язаних з міграцією:

– переконань, згідно з якими міграція за своєю суттю шкідлива і їй завжди слід протистояти;

– надмірній сек'юритизації міграції, яка веде лише до драматизації процесу переходу кордонів і підвищує небезпеку та протизаконність дій мігрантів;

– використанню заходів «виключення» та «обмеження» в сфері міграції, які практично не досягають ніякого результату і лише перешкоджають включенню мігрантів у суспільство прийому.

Саме ці три положення повинні перетворитися на домінуючий імператив при управлінні міграційними процесами та прийнятті політичних рішень у сфері міграційної політики.

Література:

1. Huysmans J. The European Union and the securitization of migration // Journal of Common Market studies. – Oxford, 2000.- Vol. 38, N 5. – P.751-777.
2. Busan B. People, States and Fear. An Agenda for International Security. Studies in the Post-Cold War Era. London: Harvester Wheatsheaf, 1991.
3. Buzan B., Waever Ü., DeWilde J. Security: A New Framework for Analysis. Boulder CO.: Lynne Rienner, – 1998. – 241 p.
4. Холод В. Аналіз міграційної політики як складової частини національної безпеки України [Електронний ресурс] / В. Холод // Режим доступу: <http://bibl.kma.mk.ua/pdf/pidruchnuku/21/28.pdf>
5. International migration and security / Ed. Weiner M. – Boulder, – 1993. – P.169. Mauer, Victor eds. Handbook of Security Studies. London, UK: Routledge. – Режим доступу: <http://oro.open.ac.uk/17257/2/B2FAA87.pdf>.
6. Faist T. Extension du domaine de la lutte: international migration and security before and after 11 September 2001 // Intern/ migration rev. – N.Y., 2002. – Vol. 36, N 1. – P.7-14.
7. Zemni S. Islam between jihadi threats and islamist insecurities? Evidence from Belgium and Morocco // Mediterranean politics. – 2006. – Vol. 11, N 2. – P.231-253. – Mode of access: [http:// web.ebscohost.com](http://web.ebscohost.com). 237

8. Huysmans J. Securitization of Migration. – Режим доступа: https://www.google.com.ua/?gfe_rd=cr&ei=hJbGU5a1IMbGZO-OghA&gws_rd=ssl#q=Migration+and+Security+Jef+Huysmans&spell=1.
9. O'Neil P.E. The European Union and migration: Security versus identity? // Defence studies. – 2006. – Vol. 6. – P. 322-350. – Режим доступа: <http://web.ebscohost.com>.
10. Шапаров А.Е. Иммиграционная политика Великобритании: наследие прошлого – проблемы для будущего [Текст] / А.Е. Шапаров // Проблемный анализ и государственно-управленческое проектирование. – 2010. – Т.3; Вып.3. – С. 104 – 116.
11. Дювель Ф. Пространственная мобильность населения: индикаторы, категории и типологии [Текст] / Ф. Дювель // Методология и методы изучения миграционных процессов (Междисциплинарное учебное пособие) // Под ред. Ж. Зайончковской, И. Молодиковой, В. Мукомеля. – М. – 2007. – 370 с.
12. Кисингер А. International Migration as a Non-traditional Security threat and the EU Response to this Phenomenon [Электронный ресурс] / А. Кисингер // Рабочий доклад Центрально-Европейского Форума по исследованиям в области народонаселения и миграции, февраль 2004 г. // Режим доступа : http://www.cefmr.pan.pl/docs/cefmr_wp_2004-02.pdf, размещено 17 ноября 2011 г.
13. Витковская Г.С. Незаконная миграция в России: ситуация и политика противодействия [Текст] / Г.С. Витковская // Нелегальная иммиграция / Научная серия: Международная миграция населения: Россия и современный мир. – 2008. – Вып. 9. – С. 11-34.
14. Міжнародне міграційне право. Глосарій міграційних термінів [Електронний ресурс] / Р.Пєррушу, відп. Рєд.; Міжнародна організація з проблем міграції. – ІОМ, 2006. – 74 с.- Режим доступу: <http://www.iom.org.ua/docs>.
15. Юськів Б. М. Глобалізація і трудова міграція в Європі: монографія [Текст] / Б.М. Юськів. – Рівне : видавець О. М. Зєнь, 2009. – 476 с.

References:

1. Huysmans J. The European Union and the securitization of migration // Journal of Common Market studies. – Oxford, 2000.- Vol. 38, N 5. – P.751-777.
2. Busan B. People, States and Fear. An Agenda for International Security. Studies in the Post-Cold War Era. London: Harvester Wheatsheaf, 1991.
3. Buzan B., Waever Ü., DeWilde J. Security: A New Framework for Analysis. Boulder CO.: Lynne Rienner, – 1998. – 241 p.
4. Kholod V. Analiz mihratsiinoi polityky yak skladovoi chastyny natsionalnoi bezpeky Ukrainy // Rezhym dostupu: <http://bibl.kma.mk.ua/pdf/pidruchnuku/21/28.pdf>
5. International migration and security / Ed. Weiner M. – Boulder, – 1993. – P.169. Mauer, Victor eds. Handbook of Security Studies. London, UK: Routledge. – Rezhym dostupu: <http://oro.open.ac.uk/17257/2/B2FAA87.pdf>.
6. Faist T. Extension du domaine de la lutte: international migration and security before and after 11 September 2001 // Intern/ migration rev. – N.Y., 2002. – Vol. 36, N 1. – P.7-14.
7. Zemni S. Islam between jihadi threats and islamist insecurities? Evidence from Belgium and Morocco // Mediterranean politics. – 2006. – Vol. 11, N 2. – P.231-253. – Mode of access: [http// web.ebscohost.com](http://web.ebscohost.com).
8. Huysmans J. Securitization of Migration. – Rezhym dostupu: https://www.google.com.ua/?gfe_rd=cr&ei=hJbGU5a1IMbGZO-OghA&gws_rd=ssl#q=Migration+and+Security+Jef+Huysmans&spell=1.
9. O'Neil P.E. The European Union and migration: Security versus identity? // Defence studies. – 2006. – Vol. 6. – P. 322-350. – Rezhym dostupu: [http:// web.ebscohost.com](http://web.ebscohost.com).
10. Shaparov A.E. Ymmyhratsyonnaia polytyka Velykobrytanyy: nasledye pryshloho – problemy dlia budushchoho // Problemnyi analiz y hosudarstvenno-upravlencheskoe proektyrovanye. – 2010. – T.3; Выр.3. – S. 104 – 116.

11. Diuvel F. Prostranstvennaia mobyl'nost' naseleniia: yndykatory, katehoryy y typolohyy // Metodolohyia y metody yzucheniia myhratsyonnykh protsessov (Mezhdystsyplynarnoe uchebnoe posobie) // Pod red. Zh. Zaionchkovskoi, Y. Molodykovoï, V. Mukomelia. – M. – 2007. – 370 s.
12. Kysynher A. International Migration as a Non-traditional Security threat and the EU Response to this Phenomenon // Rabochyi doklad Tsentralno-Evropeiskoho Foruma po yssledovaniyam v oblasti narodonaseleniia y myhratsyy, fevral 2004 h. // Rezhym dostupa : http://www.cefmr.pan.pl/docs/cefmr_wp_2004-02.pdf, razmeshcheno 17 noiabria 2011 h.
13. Vytkovskaia H.S. Nezakonnaia myhratsyia v Rossyï: situatsyia y polityka protyvodeistviia // Nelehalnaia ymmyhratsyia / Nauchnaia seryia: Mezhdunarodnaia myhratsyia naseleniia: Rossyia y sovremennyyi myr. – 2008. – Vyp. 9. – S. 11-34.
14. Mizhnarodne mihratsiïne pravo. Hlosarii mihratsiïnykh terminiv / R. Perrushu, vidp. Red.; Mizhnarodna orhanizatsiia z poblem mihratsii. – IOM, 2006. – 74 s. – Rezhym dostupa: <http://www.iom.org.ua/docs>.
15. Iuskiv B. M. Hlobalizatsiia i trudova mihratsiia v Yevropi: monohrafiia. – Rivne : vydavets O. M. Zen, 2009. – 476 s.